Ik zeg u nogmaals, als u niet erom geeft om uit andere kerken uw leraars te beroepen, waarom gaat u dan niet liever verenigen, of over naar zijn kerk! Hij kan toch onmogelik zijn gemeente verlaten, die hij mogelik al jaren gediend heeft, een andere leer of zeden volgen met een gerust geweten, of zou het net het geld wezen dat hem overbrengt naar u? o ja, dan vertrouw ik hem niet. Dan net met de eerste en beste gelegenheid verlaat hij u weder, waar wij een proef van hebben. Hopende dat deze paar regelen u tot nadenken zal brengen, om onze kerk niet af tebreken maar op te bouwen, door onze zonen zelf te laten en doen onderwijzen in onze kerk en leer, en uit hen onze toekomende herders en leraars te beroepen, zo noem ik mij, na groete en heilbede,

Uw Broeder in Christus,

W. J. BASSON,

Oud-Ouderling.

Op eene algemeene Publieke Vergadering, gehouden op den 19den December 1917 te Fountainebleau, district Witwatersrand, Transvaal, werden deze twee resoluties algemeen aangenomen en gepasseerd:

Eerste Resolutie.

1ste. Deze vergadering van mannen en vrouwen van ons Afrikaanse volk alhier vergaderd doet een eenparige oproep aan al onze mede-landgenoten door gans Zuid Afrika om een bededag te houden op Zondag 27ste Januari 1918 om den Heere te bidden en te smeken om ons als volk onze zonden te vergeven.

2de. Den Heere te danken voor Zijne goedheid en zegeningen aan ons geschonken.

3de. En ernstig en oprecht te vragen voor Gods leiding en kracht om de betreurenswaardige scheuring onder ons volk te helen, en te eindigen opdat wij tezamen als één vereenigd volk onder Gods banier de toekomst ingaan van ons dierbaar vaderland met kennis en deugd, waarheid en godsvrucht.

Tweede Resolutie.

1ste. Deze vergadering gevoelt en erkent eenparig de groote gewichtigheid van deze zaak, en de noodzakelikheid tot hereniging van ons volk als het eenigste middel tot redding van ondergang.

2de. Besluit kopieën van deze twee resoluties te zenden aan elk Moderator van de drie verschillende Hollandse kerken in de Unie, eerbiedig vragende voor hunne onverdeelde hulp om de inhoud hiervan over de gehele Unie bekend te maken.

3de. En ook aan al de Hollandse koeranten kopieën te zenden met een verzoek de inhoud derzelve te helpen verspreiden.

geteekend D. P. BREET.
S. BEKKER.
J. J. RABIE.

OOM SAREL's FONDS.

Reeds verantwoord 15 Nov.	£209 2 5
Sedert ingekomen: Mevr. de Wed. Prinsloo, Vierfontein	2 10 0
	£211 12 5

Na de prachtige bijdragen in October en November is de fontein des gevens opgedroogd. Hoe komt dat zoo? Is men moeg geworden? Er zijn nog vele broeders en zusters, die bijdragen beloofd hebben. Mag ik hen verzoeken, die ons te zenden?

De gevers ontvangen onzen dank.

De Heere zegene hen allen.

OOM SAREL.

Woorden van Ambrozius.

Die man is vrij, ook in dienstbaarheid, die niet door dwaze liefde bezeten is, die door gierigheid niet gebonden is, of door een kwaad geweten niet aangeklaagd wordt: dien het tegenwoordige niet verschrikt, en de toekomst niet doet vreezen.

Hij daarentegen is een echte slaaf, die door vrees ontzet, door zinnelijkheid vervoerd, door de begeerlijkheden her- en derwaarts getrokken, door gramschap verbitterd en door droefheid verslagen wordt.

Om kort te gaan: elke slechte neiging is een nieuwe slavernij.

De duivel is een sombere geest, en maakt zich sombere vrienden; daarom kan hij de vroolijkheid niet dulden. Vandaar, dat hij voor de muziek wegvlucht en niet blijft waar liederen, vooral geestelijke liederen, gezongen worden.

Luther.

De Hervormer.

Officieel Orgaan van de Nederduitsch Hervormde Kerk.

Onder Redaktie van de Predikanten van de Ned. Herv. Kerk.

Alle stukken en brieven de Redaktie betreffende te zenden aan **Ds. JAC. VAN BELKUM, Heidelberg.**

ADVERTENTIEN.
Staande Advertentiën voor lange termijn op kontrakt.
Familieberichten **6d.** per regel.
Prijs per Jaargang **7s. 6d.** vooruitbetaalbaar.

Alle gelden voor Abonnementen en Advertentiën te zenden aan **de heer H. J. L. Th. ROORDA, P.K. Bus 444, Johannesburg.**
Alle brieven voor de Administratie te zenden aan **de heer J. A. WORMSER, Bus 748, Pretoria.**

No. 8. PRETORIA, 15 FFBRUARIE 1918. JAARGANG IX.

STRIJD OM IN TE GAAN.

Lezen: Lukas 13:22-30.

Zingen: Ps. 89:3, Ps. 43:3, Gez. 77:4.

Lukas 13:24. Strijd om in te gaan door de enge poort; want velen zeg ik u, zullen zoeken in te gaan, en zullen niet kunnen.

———

Iemand heeft aan den Heere Jezus gevraagd: Heere, zijn en ook weinigen, die zalig worden? waarop de Heiland geantwoord heeft, wat hierboven afgeschreven staat.

Die vraag kan gedaan worden op verschillende wijze. Sommigen meenen, dat deze man gesproken heeft met een soort van zekerheid, dat er voor hem geen gevaar was, maar dat hij twijfelde of er nog wel vele andere menschen met hem de zaligheid zouden beërven. Er is zulk een eigengerechtigheid in de wereld, maar die strekt niet tot eer van hem, die zoo vraagt.

Er kan ook in die vraag liggen een ware bezorgdheid bij het zien van de onverschilligheid en goddeloosheid der menschen, die bewijs is van een ware Christelijke liefde en waarbij de vrager zichzelven niet uitsluit.

Het antwoord geeft ons echter eenige moeilijkheid, want er schijnt iets tegenstrijdigs in, alsof de Heere kon bedoeld hebben te zeggen: "Strijd maar, strijd maar, houd maar aan met strijden, maar gij zult toch niet kunnen ingaan." Dit zou zeker onwaardig zijn van den Heere en dit kan ook niet de beteekenis zijn, maar de reden, waarom wij die tegenstrijdigheid gevoelen is, omdat wij ons een verkeerde voorstelling maken van de enge poort. Velen denken aan die enge poort als staande aan het einde van ons leven, en zijnde de laatste doorgang naar den hemel, zoodat als iemand maar op zijn sterfbed op het laatste oogenblik door die enge poort zich heen kan wringen hij nog wel zalig zal worden.

Dit is niet de voorstelling van den Bijbel, als de Heere Jezus spreekt van de enge poort. Die vinden wij o.a. duidelijk uiteengezet in het beroemde boek van Buyan. "De pelgrims reize naar de eeuwighid."

Daar wordt het zoo beschreven, dat er een breede weg is, die naar het verderf leidt, waarop velen wandelen; op zijde van dien is een kleine poortje, dat de meeste menschen voorbijgaan, en dat toegang geeft tot het smalle pad, dat met vele moeilijkheden en gevaren uitloopt op de hemelstad.

De enge poort staat dus aan het b e g i n van ons leven, is het b e g i n van onzen aardschen wandel met Christus door het geloof.

Als wij hieraan vasthouden, verstaan wij, dat de Heiland bedoelt: Strijd nu, zonder een oogenblik te wachten, en houdt niet op met strijden, totdat gij zeker zijt, dat gij de enge poort door zijt, en wandelt in de voetstappen van Jezus Christus op het smalle pad. Want als gij nu niet strijdt en ingaat, zult gij met vele anderen later, als gij de poorten der hel in het gezicht krijgt op den breeden weg en dan wakker schrikt, de grootste moeite hebben om terug te keeren. Dan zijt gij misschien niet meer in staat terug te keeren, en als u dit nog zou gelukken en gij zoudt de enge poort eindelijk weer vinden, dan zult gij die gesloten vinden en zal al uw kloppen en roepen niet meer helpen, zij zal niet opengemaakt worden.

V e l e n, zegt de Heere, zullen zoeken en niet kunnen, en dit beteekent toch zeker, dat er gevaar is dat wij ook zullen behooren tot die ongelukkigen voor wie het te laat is.

Het antwoord van den Heere is dus geenszins geruststellend. Het is eerder verontrustend en waarschuwend. Weinigen zullen zalig worden en velen zullen te vereefs zoeken in te gaan, omdat zij niet gestreden hebben, toen het daarvoor de tijd was.

En waarom moeten wij dan strijden om in te gaan? Kost dat dan zooveel moeite?

Ja, want onze natuurlijke gezindheid, onze verdorven natuur, de zonde verhindert ons in te gaan. Van nature zoeken wij ons zelven, ons eigen gemak en pleizier, en die vinden wij vanzelf op den breeden weg.

Wij weten het bij ondervinding en zien het elken dag bij anderen, dat er is een zoeken en niet kunnen. Wie kent zwaarder strijd, dan de dronkaard in zijn nuchtere oogenblikken, als hij ziet op de verwoesting van zijn leven, zijn huiselijk geluk, de toekomst van hemzelf en zijn kinderen? Dan is er een strijd in zijn binnenste, maar de drankduivel is hem te sterk, en hij kan zich niet losmaken, en om aan den strijd te ontkomen, werpt hij zich maar weer in de armen van den drankduivel, en zoo wordt het altijd erger.

De zonde houdt ons gevangen en brengt ons verder en verder van God weg, en tegelijk ontneemt zij ons de kracht om terug te keeren, en zoo is daar een zoeken in te gaan en toch niet kunnen.

Dit is toch ook de ondervinding van ieder Christen. Denk maar eens aan de goede voornemens, die niet uitgevoerd zijn, aan de edele gedachten die nooit verder kwamen en niet omgezet worden in daden; denk aan de troostelooze gebeden, aan de vruchtelooze overpeinzingen van Gods woord. Daar is een geheimzinnige macht in de zonde, die ons al onze vreugde ontneemt en toch geen rust laat, een zoeken in te gaan en niet kunnen.

Er is een groot gevaar in, als wij niet met al onze macht strijden om in te gaan en ook werkelijk ingaan, want het leven is als een groote rivier, die afkomt.

Staat gij aan den oever, dan ziet gij op de gezwollen, gevaarlijke wateren voorbij stroomen allerlei dingen, die gij herkent. Hier een stoel of tafel, daar boomstammen en takken, een verdronken paard of beest of schaap, zelfs een mensch, en alles stroom af naar de oneindige zee en men ziet het voorbijgaan, maar nooit wordt het gevonden.

Zoo komt er soms een gevoel van moedeloosheid en gelatenheid over den mensch, die zoekt in te gaan en niet kan; en hij laat zich afdrijven op den grooten stroom des levens tot hij over den rand van den waterval verdwijnt en niemand iets meer van hem weet.

Maar nu staat Jezus op den oever en hij roept ons toe: Strijd om in te gaan, voordat het te laat is, en hij is als de sterke man, die op den vasten wal staat en met krachtige hand uit de kokende wateren iets grijpt en redt. Hij wil ons redden van den breeden weg, grijpen uit den stroom, die naar het verderf voert, en daarom wil Hij ons doen wakkerschrikken om het gevaar te zien, waarin wij verkeeren.

Maar zijn wij dan werkelijk in gevaar?

Ik kan mij voorstellen, als ik denk aan die menschen, die in roekeloosheid zonder God hun leven doorgaan, die geen verschil maken tusschen Zondag en Maandag, als ik denk aan al de gruwelijke dingen, die elken dag rondom ons gebeuren, dat de Heere Heere Jezus van die menschen gezegd heeft: Zij zullen zoeken in te gaan en niet kunnen; maar zoo erg is het met wij nog niet. Ik kom toch nog in een kerk, ik lees nog den Bijbel, ik bid nog en geloof in een God. Zou ik dan waarlijk ook in gevaar zijn? Broeder en zuster, hebt gij opgemerkt, tot wie Jezus spreekt, en wat hij zegt?

Hij spreekt niet tot die goddelooze menschen, die ver afstaan, en hij zegt niet "z ij" zullen zoeken en niet kunnen, maar Hij zegt: G ij zult beginnen buiten te staan, g ij zult kloppen, en hij zal tot u zeggen: "Ik ken u niet."

Jezus spreekt tot de vrome menschen, zooals wij zijn. En als hij in onzen mond legt dit beschuldigende woord: "Wij hebben in uwe tegenwoordigheid gegeten en gedronken en gij hebt in onze straten geleerd," zou dat niet kunnen doelen op het samen met den Heiland aan zitten aan de Heilige Avondmaalstafel en in zijne tegenwoordigheid eten en drinken van de teekenen van zijn lichaam en bloed? Zou dat niet zijn, dat wij zoo goed geweten hebben, waar onze kerk staat, en waar door den mond zijner dienaren Jezus geleerd heeft? Zal het niet vreeselijk zijn, onze bekenden, de aartsvaders, de profeten en nog zoovele anderen, die wij nooit gezocht hebben, die kwamen van Oosten en Westen, Noorden en Zuiden te zien aanzitten en zelf buitengesloten te zijn?

Daarom er is werkelijk gevaar. Weinigen zullen zali gworden, velen zullen zoeken in te gaan en niet kunnen. Laat ons dan strijden, totdat wij de verzekering hebben, dat wij zijn door de enge poort, op het smalle pad, en wij daar de voetsporen van Jezus Christus gevonden hebben, die wij kunnen natreden, en de bloeddroppelen, die Hij

gezweet heeft, om dat smalle pad voor ons te banen, en wij achter Hem mogen opklimmen, stap voor stap, niet zonder strijd en inspanning, maar met het oog omhoog, gevestigd op de hemelstad, waarheen Hij ons is voorgegaan, en met de verzekering dat Hij, die zelf den kruisweg betreden heeft, ook ons kent en verstaat en zal helpen in onzen strijd. Amen.

L.E.B.

BRIEVEN VAN OOM SAREL.

Uitkijk, Februari 1918.

Waarde Neef Willem,

Wij leven toch in een wonderlijke tijd.

Door velen wordt de werkelijkheid der onzienlijke en geestelijke dingen ontkend; vele anderen meenen, dat in alles een geestelijk, onzienlijk, zieleleven gevonden wordt.

Men spreekt van een volks-ziel, van een nationale ziel en beweert, dat elk volk, hoe klein ook, een ziel heeft, en eischt daarom dat die natie overeenkomstig die ziel zich zal moeten ontwikkelen. Gij weet, dat een der oorlogvoerende partijen heden ten dage, die ontwikkeling der natiën naar hun ziele-leven, naar hun karakter, als een van haar doeleinden des oorlogs heeft gesteld.

Het is zeker heerlijk om dit te hooren, herlijk om te verstaan dat het Evangelie zoo diep is doorgedrongen in de ziel der groote natiën en hunner staatslieden, dat deze zich nu ook gaan bekommeren, om het kleine, het geringe, het onaanzienlijke dezer wereld en in zelfverloochenende liefde die kleinen wil beschermen en tot bloei laten komen.

Jammer maar, dat zij dit niet gezien hebben voor den oorlog en dat dit ook niet is toegepast op Vrijstaat en Transvaal.

Maar laat ons hopen, dat wij in de toekomst hiervan meer zullen horen en genieten.

Dit schrijf ik nu niet, om over politiek te spreken, maar ik neem dit als een inleiding om te schrijven over de verhouding van groote tot kleine kerken, omdat er ook in den laatsten tijd is gehandeld over het imperialisme der kerk."

Nu ben ik tot zekere hoogte een zeer groote imperialist, met betrekking tot het Koningrijk Gods. Dat eeuwig, geestelijk Koningrijk moet zich uitstrekken tot aan de einden der wereld en al de volken der aarde omvangen. Voor dat imperialisme wil ik arbeiden en strijden.

Verder gaat mijn imperialisme echter niet: 't mag niet konsekuent wezen, tegenstrijdig aan de kerkelijk imperialistische idee: op kerkelijk genootschappelijk gebied ben ik beslist anti-imperialist. Ik meen, Waarde Neef, dat elke kerk, haar eigen zieleleven en dus ook haar eigen karakter heeft en dat dit ontwikkeld moet worden overeenkomstig deze eigenaardigheden. Wil iemand ontkennen dat de Roomsch-Katholieke Kerk een ander zieleleven heeft, dan de protestantsche kerkafdeelingen, dan b.v. de kerk of Engeland, of ook dat het karakter der Luthersche kerken een ander is dan dat der Calvinistische kerkgroepen. Wat in de 16e eeuw de kerkhervorming heeft veroorzaakt is geweest het geweldig imperialisme der Roomsche kerk, dat op kerkelijk en geestelijk gebied alles aan zich had onderworpen, en daarom topzwaar geworden, uiteen gevallen is. Nu kan het wel zijn, dat door die uiteenvalling in zeker opzicht de kracht van de kerk is verminderd, in elk ander opzicht is door de ontwikkeling van het eigenaardig zieleleven der kleine gemeenschappen die kracht versterkt.

Gelijk ik de geweldige wereldoorlog beschouw als een ramp, omdat die ook streeft naar een groot aardsch empire, en verwacht, dat zij als een oordeel over dat streven, de ontwikkeling der kleine gemeenschappen straks zal bevorderen, zoo acht ik elk jagen binnen het Christendom naar imperialisme een ramp, een onderdrukking van het kleinere en zwakkere. Ik strijd daarom dan ook, met betrekking tot onze kerk, niet alleen voor haar bestaan en bestaansrecht, maar ook voor haar eigen vrije ontwikkeling, overeenkomstig haar geschiedenis en ontstaan, vrij van alle vreemde inmenging.

Dit verhindert niet een vreedzame en zusterlijke betrekking tot andere kerken: integendeel het zal die in de hand werken, omdat wij dan niet te vreezen hebben voor onderdrukking of opslorping, dat strijd en wrijving moet veroorzaken.

Ik hoop, Neef Willem, dat ge dat met mij eens zijt en met mij daarin wilt samenwerken.

Met vele groeten,

Uw Oom,
SAREL.

Onderzoek u zelve dagelijks en beantwoord dikwijls de volgende vragen:

Wat verontrust mij, wat stelt mij gerust?

Wat veredelt, wat verlaagt mij?

Wat verduistert, wat verheldert mijn gemoed?

Wat is er in mij, dat ik gaarne voor mijn vrienden en voor mij zelve verberg?

Wat is er in mij, dat mijn God, mijn eersten, eeuwigen hemelschen Vriend behagen of mishagen moet?

Lavater.

VOOR DE ZONDAGSCHOOL.

Zondag 3 Maart 1918. Te lezen Lucas 22 : 54—70.

PETRUS VERLOOCHENT JEZUS.
HET SANHEDRIN.

Jezus gebonden als een misdadiger, wordt gebracht naar het huis van den Hoogepriester. Dit ambt werd toen bekleed door Kajafas, de schoonzoon van Annas, die volgens de Joodsche wet, de hoogepriester was. Kajafas was door de Romeinen aangesteld, die dit naar willekeur deden.

Men neemt in den regel aan, dat er drie verschillende verhooren van Jezus hebben plaatsgevonden: 1e dat door Annas geleid, in tegenwoordigheid van enkele priesters, nog vroeg in den avond: men wilde Jezus een getuigenis tegen zich zelven ontlokken. 2e een verhoor door Kajafas, later in den nacht, in tegenwoordigheid van bijna geheel het Sanhedrin (de Hooge Raad); deze vergadering was onwettig, omdat zij in den nacht gehouden werd. 3e een wettige vergadering 's morgens heel vroeg, waarin een officieel vonnis werd uitgesproken, dat evenwel door den Romeinschen landvoogd moest worden bekrachtigd.

Zij ondervragen Jezus naar zijn leer en zijne discipelen: Jezus zegt dat hij openlijk heeft gesproken. Zij moeten dit dus weten. Een knecht slaat hem daarom. De Raad roept getuigen, die valschelijk spreken en Jezus woorden (opgeteekend Joh. 2:19) verdraaien. Eindelijk vraagt men Hem of Hij God's Zoon is: als de Heer dit belijdt, wordt Hij des doods schuldig verklaard. Deze laatste verklaring wordt aan Jezus ontlokt in de morgenzitting volgens Lucas.

Als Jezus gevangen is en weggeleid wordt, volgt hem Petrus en ook Johannes. De laatste was bekend bij den Hoogepriester en wordt met Petrus in huis gelaten. Aangezien het in het voorjaar (met Paschen) in Jerusalem 's nachts nog koud kan zijn, is op de binnenplaats vuur gemaakt: daaromheen staan de dienstknechten van Kajafas, ook de dienstmaagd de deurwachtster. Zij ziet Petrus, den vreemdeling, en zegt, dat hij een van Jezus disipelen is; deze loochent dit. Kort daarna zegt een ander: Hij is ook een van Jezus menschen. Wederom ontkent dit Petrus. Na een uur zegt weer een ander: Gij zijt een Galileeër: men kan dit aan de spraak hooren! (De galileeërs spreken sommige letters anders en zachter uit dan de Judaeërs (vgl. Richt 12:4-6). Toen kraaide de haan, zooals Jezus had voorspeld (Marcus zegt dat de haan tweemaal gekraaid heeft: de eerste maal is er door Petrus geen acht opgeslagen). Petrus herinnert zich des Heeren woord, die hem aanziet, gaat naar buiten, en weent bitterlijk.

Hoe zwaar was dit alles voor Jezus. Hij is door de goddeloozen mishandeld: door een zijner beste disipelen verloochend 'twelk zijn lijden verzwaart. Petrus valt door zelfvertrouwen, traagheid, menschenvrees, en hoogmoed. Om diezelfde reden vallen ook nu vele Christenen.

Zondag, 10 Maart 1918. Te Lezen Lucas 23: 1-25.

JEZUS VOOR PILATUS EN VOOR HERODES.

's Morgens vroeg brengt men Jezus naar Pilatus den Romienschen landvoogd, die het doodvonnis moet bekrachtigen.

De Joden willen niet in het Rechthuis (het hof gaan) om zich niet te verontreinigen voor het Paaschfeest. Die geveinsden!

Zij hadden gehoopt dat Pilatus zoo maar hun zin zou geven, maar hij weigert dit en ondervraagt ze. In die weigering van Pilatus zien we Gods vinger! Jezus moet onschuldig verklaard worden door den aardschen rechter.

De Joden beschuldigen Jezus van oproer (vgl. Matth. 17:25; 22:15-22), en van het volk in Gahlea tot opstand aan te zetten; Pilatus zendt daarom Jezus naar Herodes, die blij is Hem te zien en als Jezus zich niet verwaardigt te antwoorden, Hem bespot en onschuldig verklaart. Pilatus en Herodes, vroeger vijanden worden vrienden. Jezus weer bij Pilatus gebracht, zegt dat hij is de Koning der Waarheid, en de landvoogd vraagt: "wat is waarheid?" Ook hij zegt dat Jezus onschuldig is. Toch laat hij Jezus geeselen (wat onrechtvaardig, ongeoorloofd en wreed is) stelt hem tegenover een straat roover en moordenaar (wat een beleediging) om te kiezen, wie de Joden willen loslaten; wascht zijne handen ten teeken van zijn onschuld, als het volk roept: laat Barabbas los, en kruis Jezus, dien hij eindelijk naar den wil der Joden ten kruisdood overgeeft.

Pilatus anders onbuigbaar en rechtvaardig, is nu buigbaar en onrechtvaardig: hij moet Gods wil volbrengen: hij is bang voor de menschen, die hem dreigen aan te klagen bij den keizer, en dan zal hij zijn post verliezen, wat later toch is gebeurd.

De Joden zijn de schuldigen: zij verwerpen hun koning en den Rechtvaardige en bereiden zelf hunne verwerping voor, die met de verwoesting van Jerusalem (70 na Christus) wordt voltrokken. Jezus lijdt onschuldig: noch Pilatus, noch Herodes vinden in Hem eenige schuld; hij is dus het Lam Gods dat de zonde der wereld wegneemt.

Zondag, 17 Maart 1918. Te Lezen Lucas 23:26-48.

JEZUS NAAR EN OP GOLGOTHA.

Het vonnis door Pilatus uitgesproken wordt terstond voltrokken: volgens gewoonte dragen de veroordeelden hun eigen kruis. 't Was waarschijnlijk het Latijnsche kruis + niet het Grieksche ×. Met Jezus worden twee andere kwaaddoeners gekruisigd; dit is eene bespotting voor de Joden, zoowel als voor Jezus, die in 't midden wordt gehangen.

Vrouwen die Jezus beklagen volgen. Zij weenen, niet omdat zij erkennen dat Hij schandelijk is behandeld, maar alleen uit vrouwelijk gevoel van medelijden. Jezus voorspelt haar het oordeel, dat over haar en hare kinderen zal komen en zegt dat zij niet moeten weenen over hem.

Op weg dwingen de soldaten Simon van Cyrene (een stad in Afrika), vader van Rufus en Alexander (Romeinen 16:13) om voor Jezus het kruis te dragen, niet uit medelijden, maar omdat ze vreesden dat Jezus zou bezwijken.

Waar Golgotha ligt weet men niet recht te zeggen: waarom het die naam draagt (Hoofdschedelplaats) is ook niet zeker: volgens sommigen omdat het een kopje was in den vorm van een schedel: volgens anderen omdat er zooveel begraven werden.

Men geeft Jezus zuren wijn met mirre, om hem te bedwelmen: Hij weigert, die gewoonte te volgen: men verdeelt door 't lot zijne kleeren, die den soldaten als erfenis toekomt, en Jezus bidt voor hen: Vader, vergeef het hun, zij weten niet wat zij doen" (1e kruiswoord).

Boven het kruis staan de woorden: Jezus Koning der Joden (Lucas) of Jezus de Nazareër, De Koning der Joden (Johannes), verkort naar de beginletters der Latijnsche worden INRI (Jezus Nazarenus Rex Judaeorum).

Tot de moordenaar aan 't kruis, die zijn schuld belijdt en Jezus onschuld erkent, zegt de Heer: "Heden zult gij met mij in 't paradijs zijn" (2e kruiswoord).

De andere boosdoener spot mede met het volk en de Phariseëen en wordt door zijn medekruiseling bestraft.

Zijne moeder geeft Jezus over aan Johannes met deze woorden: "Vrouw, zie uw zoon," en "Zoon, zie Uwe moeder" (3e kruiswoord).

Het is middag geworden en een vreeselijke duisternis bedekt de aarde. De duisternis houdt drie uur aan. Als die overdrijft roept de Heer "Eli, Eli, Lama, Sabahthani," Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten (psalm 22:2) (4e kruiswoord).

Overweldigd door lichaams-smart, verteerd door koorts, hangende onder de brandende zon, roept de Heer: "Mij dorst" (5e kruiswoord). Men geeft hem zuren soldaten wijn, door een spons op een riet, gedoopt in dien drank, hem toe te reiken.

Daarna roept Hij: "het is volbracht (6e kruiswoord), en eindelijk "Vader, in Uwe handen beveel ik mijnen geest" (7e kruiswoord). Daarna sterft Hij ongeveer 4 uur namiddag.

Na zijn dood wordt het voorhangsel in den tempel, een zwaar gordijn dat het Heilige scheidt van het Heilige der Heiligen, gescheurd: dit ten teeken, dat door Jezus dood verzoening met God is gegeven.

Worden de dooden opgewekt: teeken, dat door Jezus het leven is geopenbaard.

De hoofdman, officier van de wacht, belijdt Jezus onschuld: de menschen die bij het kruis staan worden door droefheid en berouw aangegrepen.

Jezus is door de Joden vernederd aan het kruis. Hij brengt als een schuldeloos lam dat offer, dat door God wordt aangenomen en redt door zijn plaatsvervangend en verzoenend lijden, de menschheid van den vloek der zonde.—Jesaja 53.

Zondag, 24 Maart 1918. Te Lezen Lucas 28:49-56.

PALM-ZONDAG.

Deze Zondag wordt zoo genoemd, omdat de Heer den eersten dag der week vóór zijn dood in Jerusalem kwam op een buitengewone wijze, zooals we lezen in het verhaal Lucas 19:28-44. We spreken nu over de begrafenis van Jezus.

Als de Heer gestorven is, omstreeks 4 of 5 uur in den namiddag komt Jozef van Arimathea bij Pilatus vragen, of hij het lichaam mag begraven. De landvoogd verwondert zich, dat Jezus reeds dood is, omdat de kruisiging meestal een langzame marteldood was. Maar Jezus stierf aan een hart gebroken door zijn lijden en ook door de zonde des volks, de ondankbaarheid der discipelen. Opdat de misdadigers niet den Sabbath over zouden hangen, wat in strijd was met de Joodsche wet, worden hunne beenderen gebroken: aan Jezus doet men dit niet, men steekt alleen in zijn hart, uit welke wonde bloed en water komt.

Jozef van Arimathea is een lid van den Hoogen Raad (Sanhedrin) zo ook Nicodemus, van wien we lezen Johannes 8:1-16 en 7:50-53. Zij zijn beiden bevriend met Jezus, gelooven in Hem, maar durven dit niet openlijk toonen uit vrees voor de Joden. Zij begraven Jezus in een nieuw graf, nabij Golgotha, het eigendom van Jozef: zoo'n graf is niet bij de Joden in de grond gegraven, maar in de rotsen uitgehouwen, en wordt met een steen

gesloten, tegen wilde dieren en booze menschen beveiligend.

Omdat het laat in den avond was, en metzonsondergang de Sababth begon, was de begrafenis niet al te goed: daarom besluiten de vrouwen, die er bij zijn (Maria Magdalena, Maria de moeder van Jacobus en Salome) om op den eersten dag der week het lijk beter te zalven en voor de begrafenis geheel in orde te brengen. De discipelen zijn allen afwezig, gevlucht, verstrooid.

De overpriesters, ofschoon verheugd dat Jezus dood is, zijn toch nog bevreesd. Zal hij weer levend worden? Zullen de discipelen komen het lijk wegnemen en zeggen, dat hij weer is opgestaan? Om dit te voorkomen, verzegelen zij het graf, vragen een wacht van Pilatus, en meenen dat zij nu gerust kunnen zijn. Maar de goddeloozen hebben geenen vrede.

Zondag, 31 Maart 1918. Te Lezen Lucas 24:1-12.

JEZUS OPGESTAAN UIT DE DOODEN.

Het is Zondag morgen, de eerste dag der week, vroeg in den ochtend na Jezus sterven. De vrouwen genoemd in Marcus 16:1 gaan naar het graf, om Jezus op nieuw te zalven. Maar zij weten, dat er een groote steen voor het graf ligt: zijn daarom bekommerd en vragen "Wie zal dien steen wegnemen?" Maar de Heer "voorziet." Een engel uit den hemel verschijnt vroeg: de wacht loopt verschrikt weg en de engel wentelt den steen weg, zoodat als de vrouwen komen, het graf open is, en Jezus niet meer daarin wordt gevonden.

Tot de vrouwen, die verschrikt zijn door alles, ook door de aardbeving, zegt de engel: Wie zoekt gij? Jezus van Nazareth: hij is hier niet. Hij is opgestaan uit de dooden.

Zij behoeven niet te vreezen, want Jezus leeft.

Het is moeielijk nu precies te zeggen wat er verder gebeurd is. De vrouwen gaan naar Jerusalem en zeggen aan de apostelen dat het graf leeg is. Petrus en Johannes gaan ook nu er heen en vinden het ledig, zooals de vrouwen gezegd hebben. Onderwijl komt de Heer bij het graf en vindt daar Maria, die Hem herkent, als Hij haar noemt Maria. De Heer geeft haar de boodschap om zijnen discipelen te zeggen, dat Hij naar Galilea gaat, waarheen zij Hem moeten volgen, en dat Hij daarna zal opvaren.

Verder openbaart de Heer zich nog aan Petrus, dien Hij heeft geroepen. Wat daar is geschied, weten wij niet, maar het is zeer waarschijnlijk, dat Jezus hem zijn verloochening heeft vergeven. Jezus opstanding is het bewijs, dat Hij is de Zoon Gods; dat God zijn offer voor de zonde heeft aangenomen; dat er een eeuwig leven is en een persoonlijke opstanding voor elk geloovige. Wij mogen Christus dankbaar zijn, dat Hij zich openbaarde ,opdat wij weten dat Hij leeft en onze Heiland wil zijn.

KERKELIJKE BERICHTEN.

In de kerkbode der Nederduitsch Gereformeerde Kerk van Zuid-Afrika wordt medegedeeld, dat de Regeering het gebruik van de origineele huweliks-vormen door haar verschaft, voor het uitreiken van huwelijks-certificaten verboden heeft (waarvan wij geen bericht hebben ontvangen) zoo is het, dat de ondergeteekende onder de aandacht brengt van de predikanten of bewaarders der Registers van onze kerk dat vormen voor zulke certificaten in boek gebonden verkrijgbaar zijn bij de Staatsdrukkerij te Pretoria.

Verlangen evenwel onze leeraars dat ondergeteekende een groot aantal voor onze kerk zal laten drukken en tegen kostprijs beschikbaar stellen, dan verwacht hij, dat de leeraars hem dit zoo spoedig mogelijk zullen laten weten met opgaaf van het aantal vormen dat zij noodig hebben.

JAC. VAN BELKUM,
Scriba van de Alg. Kerkvergadering.

Heidelberg,
8 Februari 1918.

De Eerwaarde Kerkeraden worden herinnerd aan de uitnoodiging van de Commissies van Waakzaamheid der 2drie Hollandsch e kerken in Zuid-Afrika tot het bijwonen van een Congres voor Christelijk Nationaal Onderwijs op 3 en 4 April 1918 te Pretoria.

Indien zij het wenschelijk achten, kunnen de Kerkeraden afgevaardigden zenden en ook beschrijvingspunten aan Ds. L. E. Brandt, 123 Jutastraat, Johannesburg.

Aan ouders der Nederduitsch Hervormde Kerk, die hunne dochters van 13 jaar en daarboven naar de scholen te Heidelberg (Transvaal) willen zenden wordt gelegenheid aangeboden voor inwoning, kost en toezicht in een goede Christelijke familie.

Men kan zich voor informatie, voorwaarden, enz. wenden tot den ondergeteekende.

Ook andere ouders, niet tot die kerk behoorend, kunnen aanzoek doen.

JAC. VAN BELKUM.

Heidelberg,
Februari 1918.

SUPERINTENDENT VOOR ZONDAGSCHOLEN, ZOUTPANSBERG.

Voor Messina, P. C. Grobler, ouderling, p.k. Messina.

Voor Louis Trichart, J. C. de Lange, ouderling, p.k. Louis Trichardt.

Voor Lageveld, W. H. Viljoen, p.k. Duivelskloof, via Pietersburg.

PIETERSBURG SUPERINTENDENT.

Voor Pietersburg, P. van Drimmelen, Pietersburg.

Voor Potgietersrust, G. R. J. Strijdom, p.k. Potgietersrust.

WATERBERG SUPERINTENDENT.

Nijlstroom, H. Willemse, Ouderling, p.k. 24 Rivier, via Nijlstroom.

Koedoesrand, J. S. Viljoen, p.k. Beauty, via Nijlstroom.

AGENTEN VOOR DE HERVORMER.

Krugersdorp: D. M. Möller, 10 Bothastraat, Burgershoop.
Oost-Rand: N. J. Jordaan, 50a Railwaystraat, Germiston. A. S. Kleynhans, 83, 12e Avenue, Boksburg Noord.
Klerksdorp: C. J. Visser, Klippan, P.K. Rijkaart via Klerksdorp.
Brakpan: A. T. van Huyssteen, Brakpan.
Ventersdorp: J. H. Brandt, Bus 29, Ventersdorp.
Lijdenburg: J. N. H. Janson, Dullstroom.
Lichtenburg: A. H. Klazinga, Lichtenburg.
Marico: A. J. Joubert, Driefontein, P.K. Groot Marico.
Wolmaransstad: J. Th. Martins, Droogekraal, P.K. Leeuwdoorns, via Klerksdorp.
Middelburg: P. A. van Jaarsveld, Langkloof, P.K. Lammerkop, via Middelburg, Tvl.
Rustenburg: H. P. van Noorden, Rustenburg.
Zoutpansberg: G. M. Knoetze, P.K. Messina. N. J. Snijder, P.K. Spruithoek, via Louis Trichardt. H. C. de Beer, P.K. Duivelskloof.
Waterberg: L. P. van de Merwe, Elandsbosch., P. K. Kareefontein, via Nijlstroom. J. J. H. Engelbrecht, P.K. Alma, via Nijlstroom. J. S. Viljoen, P.K. Beauty, via Nijlstroom.
Erasmus: J. H. Greijling, Hekpoort, P.K. Delmas.
Standerton: W. J. Engelbrecht, Witbank, P.K. Bronkhorstspruit.
Heidelberg: W. A. Nel, Nooitgedacht, P.K. Heidelberg.
Heilbron: W. A. Vergeer, Heilbron.
Pietersburg: P. S. Snijman, Bus 98, Pietersburg. A. J. Smit, P.K. Sterkwater, via Potgietersrust.
Zwartruggens: Theunis van Staden, Rondavelskraal, P.K. Groot Marico. J. H. Joubert, P.K. Brakkloof, via Rustenburg.

Deze broeders zullen de intekengelden ontvangen, advertenties plaatsen, geboorte-, huweliks- en doodberichten opnemen, en alle pogingen doen om de Hervormer zooveel mogelijk te verspreiden.

De inteekenaars worden verzocht hun 7/6 zoo spoedig mogelijk op te zenden, indien ze nog niet betaald hebben voor het jaar 1 Juli 1917 tot 1 Juli 1918, en iedere lezer wordt verzocht vóór het einde van 1917 nog ten minste één nieuwe inteekenaar te winnen. Deze betaalt dan 3/9 tot 1 Juli 1918.

Namens de Kommissie van Administratie,

L. E. BRANDT.

KERKDIENSTEN, Ds. P. VAN DRIMMELEN.

17 en 18 Februari, te Naboomspruit, wijk Br. van Heerden.

22 en 26 Februari, te Wolkberg.

10 Maart, te Messina (Nachtmaal.

17 Maart, te Louis Trichardt (Nachtmaal).

23 en 24 Maart, te Potgietersrust (Nachtmaal).

5 en 7 April, te Nijlstroom (Nachtmaal).

14 April, in het district Waterberg.

21 April, te Zoutpan (Nachtmaal).

VAN Ds. J. VAN BELKUM.

17 Februari, in de wijk van Br. J. N. Labuschagne te Witpoort, bij Oud-Ouderling L. J. Labuschagne, voor en nam.

24 Februari, te Heidelberg,v.m. en 's avonds, dienstdoende Ouderling N. H. Jacobs en Diaken P. D. Bekker, nam. te Nigel.

3 Maart, te Heidelberg, v.m. en 's avonds, dienstdoende Ouderling Br. B. P. de Beer en Diaken N. J. G. Jacobs.

10 Maart, te Modderbult in de wijk van Br. W. J. Pretorius.

17 Maart, te Heidelberg, v.m. en 's avonds, dienstdoende Ouderling Br. D. J. Strijdom en Diaken O. A. Strijdom.

24 Maart, te Heidelberg, v.m. en 's avonds, dienstdoende Ouderling Br. C. F. J. Strijdom en W. A. Nel.

29 Maart, Goede Vrijdag, 's avonds 7.30.

30 Maart, te Heidelberg, n.m. 3 uur, voorbereiding.

31 Maart, te Heidelberg, v.m. 10 uur, Nachtmaal; n.m. 3 uur, kinderdoop en kinderkerk; 's avonds, 7.30, Nabetrachting.

Ds. J. J. Prinsloo hoopt den leeraar te komen helpen bij Nachtmaal.

Te Ventersdorp is beroepen de WelEerw. Heer S. Vermooten, predikant te Zeerust. Ds. Malherbe heeft bedankt.

Te Wolmaransstad-Makwassie is beroepen de WelEerw. heer P. J. Ebersohn, hulpprediker der Ned. Hervormde of Gereformeerde Kerk te Wolmaransstad.

Te Lichtenburg is beroepen de WelEerw. heer P. J. Ebersohn, hulpprediker der Ned. Hervormde Kerk te Wolmaransstad.

De Noordelijke Ring vergadert D.V. te Pretoria op Donderdag, 28, en Zaterdag, 30 Maart 1918, v.m. te 10 uur.

Ds. P. VAN DRIMMELEN,
Scriba.

De Oostelijke Ring vergadert D.V. te Germiston op 15 en 16 Maart 1918, v.m. 10 uur (niet 18 en 19 Maart, zoals in vorige uitgave vermeld).

Ds. L. E. BRANDT.

De Westelijke Ring vergaderd te Zeerust, D.V., op den 15 April 1918, om 10 uur.

De Broeders wroden herinnerd, dat alle boeken zoowel als de afschriften van Doop en Lidmaten registers moeten worden medegebracht.

De Scriba van de Algemeene Kerkvergadering heeft de eer vriendelijk te verzoeken, dat allen, die nog onverkochte Almanakken of Zondagschoolboekjes hebben, en denken die niet noodig te hebben, deze zullen terug zenden aan zijn adres.

JAC. VAN BELKUM,
Jacobstraat,
Heidelberg, Transvaal.

Vóór alle dingen moest in de hoogere en lagere scholen, het voornaamste en meest-algemeene leerboek de Heilige Schrift zijn.

Luther.

NACHTMAALVIERING TE MEMEL.

Prof. Dr. Greyvenstein bediende ons. Wij hebben aangename dagen gehad. De opkomst was goed. Twee huisgezinnen melden zich weder aan bij onze gemeente.

Wij hadden ook gemeente vergadering den 26ste Januari, op welke de volgende besluiten gepasseerd werden. Prof. Greyvenstein opent met gebed.

De notulen der vorige vergadering werd gelezen, en geteekend.

Ouderling Moolman geeft een kort verslag van de buitengewone algemeene vergadering van 20 November in verband met Ds. H. van Broekhuizen werd behandeld een brief van Ds. Goddefroy. Na eenige toelichting werd aan de afgevaardigde opgedragen bij de verschillende gemeenten bijdragen in te zamelen voor de volgende algemene vergadering. Daarop werd £5 9s. gegeven voor dat doel.

Gemeente verslag 1917 werd gelezen en goed gekeurd. Daaruit blijkt dat er nog £97 17s. 6d. in de kerkas is.

Aan de orde het kiezen van kerkeraadsleden Ouderling Moolman werd met algemene stemmen herkozen, en in plaats van Br. C. J. Uys, die bedankt heeft als diaken, werd Br. H. J. Uys gekozen.

Op voorstel van Br. Uys werd besloten de Kerkeraad uit te breiden, en werd tot Ouderling Br. L. F. Haasbroek en tot Diaken Br. G. J. Swart gekozen.

Tot afgevaardigde naar de Rings zitting te Germiston werd benoemd Ouderling Moolman en Diaken H. J. Uys, sec. J. J. Uys, en W. H. Brooks. En tot afgevaardigde naar de Conferentie te Pretoria in verband met Lager Onderwijs Br. C. J. Uys en sec. Br. Moolman.

Aan de orde of gemeentelijke bijdragen gevraagd zullen worden of niet, en werd na vele discussies met drie tegenstemmen besloten het aan de einde van elk jaar in te zamelen.

Aan de orde "Oom Sarel" fonds. Besloten werd dat giften aan de Diaken H. J. Uys afgegeven zullen worden.

Op aanvraag door de Wesleyanse gemeente om gebruik te mogen maken van ons kerkgebouw voor humore diensten werd met algemene stemmen toestemmend besloten met uitzondering geen gekleurde er in toe te laten.

Aan de orde beschrijvingspunten.

Met algemeene stemmen werd besloten de Oostelijke Ring te verzoeken als regel vast te stellen bij elke Nachtmaalsviering de Dank-

zegginesdienst af te zonderen voor het behoeftige Studentenfonds. En om dit besluit bij de eerstkomende algemeene vergadering voor te leggen en tevens te bepalen dat de voorbereidingsdienst beschikbaar zal zijn voor het weduwen en wezenfonds.

Na eenige discussies werd de Zendingzaak van de hand gewezen tot de eerstkomende algemene vergadering. Min of meer waren allen voor 't besluit der gemeente van Chrissiesmfeer. De vergadering sloot met gebed door Dr. Greyvenstein.

NACHTMAAL TE KLERKSDORP.

Op den 13de dezer vierde de Ned. Herv. gemeente van Klerksdorp Avondmaal. Ds. Ennis was alleen. De opkomst der gemeente was uiterst zwak, vermoedelijk door de vele regens. Zaterdag voorbereidingdienst-tekst: "En Hij beval de scharen neder te zitten." Tekst Zondagmorgen: "Ik zal u uit Mijnen mond spuwen," en de tekst woorden van Zondag n.m.: "Zoon! ga heen, werk heden in mijnen wijngaard."

Er werden 6 kinderen gedoopt. De volgende Avondmaalsviering eerste Zondag in April als wanneer onze leeraar probeeren zal een ander leeraar onzer kerk te krijgen hem te helpen. Wij verwachten met April Nachtmaal een grote opkomst, als wanneer elke diaken aan de gemeente verslag moet geven hoeveel lidmaten zijn wijk bezit, en hoeveel geld hij het afgeloopen jaar ingebracht heeft. Onze kerk hebben wij laten witten van buiten en binnen tegen een bedrag van £76 5s. Nu zullen de zusters een collecte houden voor een kleine bazaar voor April voor andere verbeteringen aan de kerk.

Tot afgevaardigden naar de Ring te Zeerust zijn gekozen Ouderling Coenraad v. d. Berg en Diaken C. J. Visser.

C.J.V.

KERKVIERING, KRUGERSDORP.

Het Heilig Avondmaal werd alhier gevierd op 12 en 13 Januari. De voorbereidingsdienst werd gehouden door den plaatselijke leeraar over 1 Cor. 9:26: Ik loop dan alzoo, niet als op het onzekere. Ik kamp alzoo niet als de lucht slaande.

In den avond hield op verzoek van den Kerkeraad Proponent J. H. Bartlett (hulp prediker van de vereenigde kerk alhier) een dienst naar aanleiding van 2de Cor. 5:7: Want wij wandelen door geloof, en niet door aanschouwing.

De Nachtmaalsdienst werd geleid door Zijn Hoog Geleerde Prof. Dr. Greyvenstein, over Ex. 13:18, "Want God leidde het volk om," en werden twee tafels gezamenlijk door de twee leeraren bediend.

De dankzeggingsdienst door de plaatselijke leeraar over Joh. 1:6, "Er was een mensch van God gezonden."

En in den avond door Dr. Greyvenstein over Psalm 95: 7-8: Heden zoo gij zijne stem hoort, verhardt uw hart niet.

Hieruit kan kortelijks zamen gevat worden.

Eerstelijk: De verzekering en beslistheid door den Christen te moeten aan den dag gelegd worden, zooals een voorbeeld door Paulus.

Ten tweede: Het ondscheid van den Christen die door geloof wandelt, en de Wereldling die wandelt door aanschouwen, een toets waaraan elkeen zichzelven kan en moet onderzoeken om zichzelven te leeren kennen.

Ten derde: Een troost voor Gods kinderen, ter bemoediging wanneer zij door beproevingen heen geleid worden, langs een omweg, toch trouw door den Heer bewaakt, en beschermd, geheiligd worden.

Vierde: Een Mensch van God gezonden, en die Mensch was Jezus, en Jezus had een roeping om te vervullen, en Hij beantwoorde aan die roeping, en verwacht van zijne kinderen hun roeping ook naar zijn voorbeeld te vervullen.

En ten laatste: Een ernstige waarschuwing om gehoor te geven aan die stem die gehoord wordt, van Hem, Die niet wil dat één zou verloren gaan, maar allen gehouden worden. Maar die niet wil hooren, maar het hart verhardt, zoo heeft God in zijn toorn gezworen, zal in zijne rust niet ingaan. De Heer geve dat wij ons allen recht onderzoeken waar wij staan, en den Heer te kiezen tot ons deel, en Hij zal ons deze feestviering tot zegen maken. En moge de Heer de donkere wolken over deze gemeente hangende doen verdwijnen, opdat allen weer met vrijmoedigheid kunnen toetreden tot het huis onzes Gods.

D.M.

NACHTMAALVIERING TE ZEERUST, 12 en 13 JANUARI.

Zaterdag, 4 uur n.m., Voorbereiding 2 Kon. 5 van vers 15 gelezen tekts vers 25 de woorden: Van waar Gehazi? Onder de prediking van dat woord, is zeker meer dan een op Gehazi paden ontdekt. Bij het einde van de dienst werden 3 nieuwe lidmaten aan de gemeente voorgesteld, waarna als Ouder-

lingen voorgesteld werden de Broeders J. C. Coetzee, D. J. Breytenbach, G. L. Roos, F. J. Naude, en S. J. Joubert.

Zaterdagavond, 8 uur, dienst uit de woorden van Ps. 48, v. 15: Hij zal ons geleiden tot den dood toe. Na afloop van de dienst was gemeente vergadering, verkiezing van Kerkeraad.

Zondag morgen, 10 uur, Avondmaalviering, naar aanleiding van Luk. 2 v. 51, over het leven van Jezus, meest over de worоden "en was hun onderdanig." Vier tafels werden bediend.

NACHTMAALVIERING TE DELAREY.

Bosbult, 16 Januari 1918.

Op 5 en 6 Januari 1918 heeft onze gemeente weer het voorrecht gehad Nachtmaal te vieren. De diensten werden geleid door Ds. Strijdom. Er werden 6 kinders gedoopt, ook is de Kerkeraad uitgebreid en tot ouderling is gekozen de broeder B. N. van Vuuren, tot diakenen de broeders J. G. Stejn en S. Grimbeek, als kassier is gekozen de heer W. Bouwer, en als scriba C. G. Engelbrecht; als koster W. du Toit.

De gemeente ging dankbaar terug, want de boeiende preken maakten diepe indruk, en wij blijven Ds. Strijdom dankbaar voor zijn opoffering en vriendelijkheid. De Heere geve zijne zegen op deze kerkviering.

C.L.E.

NACHTMAALVIERING TE ERASMUS, 12 en 13 JANUARI 1918.

De volle rivieren en voortdurende regen in aanmerking genomen, was de opkomst goed. Vrijdag om 4 uur n.m. hadden wij Kerkeraadsvergadering. De helft van de Kerkeraad moest aftreden volgens wet. Dit geschiedde door loting, daar laatst allen tegelijk gekozen werden. De volgende broeders werden herkozen en gekozen tot ouderlingen: Paul Prinsloo, J. J. Booyse, P. R. Prinsloo, N. M. Viljoen, B. P. Coetse, H. Roos. Tot diakenen: P. C. Breytenbach, J. J. Prinsloo, L. J. Riekert, D. S. Vermaak, H. J. Oberholster, C. Joubert, A. C. Greyling, en J. M. Nel.

Z.Eerw. Ds. H. C. M. Fourie nam alle diensten waar. Zondagmiddag preekte Z.Eerw. over "nedergedaald ter helle." Met verlangen zien wij uit naar de volgende helft van deze preek.

De kinderdienst werd Zondag om 5 uur gehouden, en Zondagavond vond de verdere behandeling van het boek Job plaats, waarnaar wij met graagte luisteren.

De bevestiging van de nieuw gekozen Kerkeraadsleden zal plaats vinden op de 2e Zondag in Februari a.s. Ons volgende Nachtmaal zal op de 2e Zondag in April zijn.

J.J.P.

NACHTMAAL TE HEIDELBERG.

12 en 13 Januari l.l. hadden we Nachtmaal te Heidelberg. De opkomst was zeer zwak. Hoe kan het ook anders. De rivieren waren vol, de paden onrijdbaar, op den spoortrein kan men niet rekenen, want die kwam nooit op tijd. Onze leeraar was alleen; en hield alle diensten, ook kinderkerk.

Was dit alles teleurstellend, de Kerkeraad kan mededeelen, dat de collecte tot betaling van een groote schuld, bij de meeste leden der kerk zeer veel ingang vond. En waren vele beesten reeds gecollecteerd, in eene wijk 21—ook geld en producten. Wij zullen zien wat dit alles in April opbrengt.

Over het geheel schijnt het of er meer leven, ook geestelijk leven komt. De Kerkeraad hoopt dan ook, dat we de zwaarste tijden door zijn. De Heer geve het.

NACHTMAAL TE STANDERTON.

Regen, regen was te Standerton de klacht, ofschoon de dagen van 19 en 20 Januari mooi en droog waren, toen we Nachtmaal hadden. De opkomst was klein—jammer vooral voor Dr. Greyvensteijn, die was overgekomen tot hulp van den Consulent. Z.Hooggeleerde preekte over Exodus v.m. en Psalm 95:7-8 's avonds. De tafels werden door hem en den Consulent bediend. De laatste hield Doopdienst en kinderkerk.

Deze gemeente heeft een pastorie gekocht, nabij de kerk, en is nu hard aan 't werk hare schulden af te betalen, wat ook zeer goed gaat.

Vele leden hebben gezegd, dat ze veel genoten hebben onder de prediking van onzen professor. Zij hopen dat Z.Hooggeleerde spoedig eens weer komt. Vooral de avondpreek heeft diepen indruk nagelaten.

Zoo de Heer wil hoopt Ds. P. van Drimmelen kerk te houden te Potgietersrust op Zondag, 24 Maart 1918, met aanneming van nieuwe lidmaten, viering van het Heilige Avondmaal, en bediening van den Heiligen Doop.

Zondag, 3 uur n.m., dankzegging. 18 kinderen gedoopt. Daarna sprak de leeraar uit de

woorden van Matt. 2, v. 18: Eene Stem is in Rama gehoord geklach, geween, en veel gekerm, enz.

Zondagavond, 8 uur, nabetrachting Matt. 25, v. 8: En de dwazen zeiden tot de wijzen: Geeft ons van uwe olie, want onze lampen gaan uit.

Hartroerend sprak de leeraar over de uitgaande lampen, persoonlik, in het huisgezin, kerkelik, ook op maatschappelijk gebied.

Ons aanstaande Nachtmaal is de tweede Zondag in April, waarbij ook aanneming, en naar wij hopen een grote bazaar. Wij verwachten ook al de leeraars van de Westelike Ring met onze Avondmaalsviering, daar de Ring zitting met die gelegenheid alhier zal wezen.

J. v. S.

DIE ZENDING.

Oost Eind, Lichtenburg,
30 Januari 1918.

Die Dedakteur van de "Hervormer."

Meneer,

Nou die dag het ik in die hande gekrij 'n circulaire van die Hervormde gemeente van Ermelo (Chrissiesmeer) aan alle Kerkeraden van die Herv. Kerk, overeenkomstig 'n besluit van genoemde gemeente, die sig in beginsel uitgespreek het teen die houding van onse algemene vergadering—n.l. omdat die sig met die Zending ingelaat het.

Ik wil trag om met behulp van Gods Woord iets te sê omtrent die argumente wat aangehaal word.

Al. 2 (1) sê: Dat zelfs andere Protestantse kerken niet a l s K e r k aan die Zending deelnemen," enz.

In die eerste plaas is dit nie 'n baja gesonde beginsel om andere als maatstaf te neem. Gods Woord is ons rigtsnoer.

In Markus 16:15 lees ons: "Ga heen in de gehele wereld, predik het Evangelie aan alle creaturen," enz. Aan wie is die opdrag gegewe? Aan die disipels, natuurlik. En die kring van disipels natuurlik wat Jezus rondom sig vergader het, is die eerste vorm van die I n s t i t u t a i r e Kerk, d.i., die kerk in haar sigbare belijnde vorme. Als dan Jezus die opdrag aan die discipels gee, dan gee Hij dit mitsdien aan die Institutaire Kerk, en dus ook aan die afsonderlike kringe in die Institutaire Kerk, dus ook aan die Hervormde Kerk. Vandaar is gemakkelik te verstaan dat die algemene vergadering volkome geregvaardig is dat sij sig met die Zending ingelaat het, en feitelik gehandel het in ooreenstemming met die opdrag wat aan die kerk gelaat is deur haar Meester. Zendingwerk kom nie aan 'n bepaalde zendinggenootschap toe, maar aan die k e r k, volgens die eerste opdrag van Christus.

Als bewijs dat die zending nie die werk van 'n daartoe georganiseerde lichaam of genootskap moet gedrijf word, wat verder als stelling in die genoemde rondskrijwe neergelê is, wil ik vra: Wie het die Apostel Paulus in sij zendingswerk gesteun? Was dit nie die eerste Christengemeente nie, en was die gemeente nie al 'n bepaalde vorm van die Institutaire Kerk, soals die vandaag in sij verskeidenheid bestaan?

Die zending van die 70 apostels deur Christus is 'n ander bewijs dat zendingwerk deur die kerk moet gedaan word, want, soals hierbowe aangetoon is die kring van disipels die begin van die Kerk van Christus.

Zending word bij ander kerkgenootskappe wel deur daartoe benoemde ligame gedaan, maar onder kerkelike toesig, en gesteun deur kerkelike kollektes. Als ons 'n ander wil vir maatstaf neem, hier is dit.

Al. 2 (b) sê, o.a., dat de wordingsgeskiedenis van de kerk onze kerk belet als kerk zendingswerk te doen, ens.

Als ik dit reg begrijp, dan is dit 'n sinspeling op die Kaap-koloniese daê. Ja, dit stem ik toe, die bitterheid wat ons voorvaders ondervind het uit die hand van zendelinge, is nie lig te vergeet en te vergoed. Vandaar dat zending bij ons nog in soo'n slegte smaak staan.

Maar aan die ander kant het ik 'n vraag: Was die zending in beginsel so sleg en oorsaak van al die bitterheid, of was die onaangename resultate te wijte aan die m e t h o d e van sendingswerk wat toegepast is? Ieder voel dat dit die laaste is die methode wat oorsaak is—dus in beginsel is zending tog goed en noodsakelik, en kan en mag ons dit nie veroordeel omdat die toegepaste methode tot slegte resultate gelei het.

Om 'n voorbeeld te noem: 'n man het baja geld. Hij gee hom aan genotsug en alle sonde oor. Is dit nou die geld wat sleg is, of is dit die man wat nie die regte gebruik daarvan kan maak?

Nou nog 'n woordjie aan diegene in ons kerk wat zending in beginsel veroordeel. Hulle meen dat ons nou wil zending ondersteun, terwijl ons eie huis onversorg is. Dit is 'n dwaling, en selfs als ons huis versorg is, dan is ons eerste plig om vir ons arme blanke in die grote stede te sorg, arme blanke wat aan g'n kerk behoor—daar is

zendelinge nodig — daar die Heidenlande, en dan nie die kaffer slim leer nie, o nee, net die Evangelie verkondig en hom net genoeg onderrig dat hij Gods Woord kan ondersoek—anders wat help dit om hom die Evangelie te preek? Als dit ingang gevond het, word dit deur selfondersoek gekweek.

Daar is weer 'n deel van die lede van onse kerk, die sê: "Ja, ons wil zending ondersteun, maar nie vir die kaffer—niemand kan dit uit Gods Woord bewijs." In Handelinge 8 lees ons dat Philippus aan 'n Moorman die Evangelie gebreng het, en die Moor was uit Afrika afkomstig. Partij s die zending breng gelijkstelling—alweer die verkeerde methode wat toegepas word. Als zending op die regte manier gedrijf word, sal daar nie sprake wees van gelijkstelling, want die zending is ons deur Christus opgedra, en die Godsdiens wat Hij ons gegee het is nie daarop aangelê om nationale scheidingslijne uit te wis nie. God het die verskillende naties daar gestel, en als die mens deur methode van werk die lijne gaan uitwis, dan kan ons nie gaan beweer dat die (deur Christus daartoe geordende) instelling ondoelmatig is.

Waarom is die geestelike lewe in onse Herv. Kerk so agterlik, meer dan bij die andere Protestantse kerke? Mens kan haas met sekerheid sê dit is omdat ons nie ons lig laat skijn. Die kerkgeskiedenis leer ons dat kort na die dood van Christus 'n bloeiende kerk bestaan het in Noord Afrika, vooral in Egypte, en het haar setel gehad in Alexandrië. Die lede en voorgangers van die Christelike Kerk het nie hulle lig laat skijn onder en oor die millioene heidens rondom hul. Wat was die gevolg? De Mohammedaan het gekom. Die Christelikee Kerk is daar uitgeroei, en vandaag is die Mohammedaanse geloof onder die Heidens, en die Mohammedaanse gevaar lê v o o r, vlak v o o r ons deur. Ons kan daarteen 'n wal opwerp deur die zending—en als ons nie oppas, sal dit ons gaan als die Noord-Afrikaanse kerk.

Ik wil mij nie profetiese gawe toeëigen nie, maar ons het die harde en skrikwekkende uitspraak en bewijs uit die geskiedenis,—die Noord-Afrikaanse Kerk is die ontroerende voorbeeld,—dat als ons kerk nie aan haar roeping en plig in verband met die zending beantwoord nie, die kandelaar van ons sal weggeneem worde. Ons sal 'n gestadige dood sterf, ons sal als voorbeeld dien, en met die vinger gewijs word in die toekomst. Het die tekoms van die ondergang nie al begin? Die hang en wurg in onse arme Hervormde Kerk, die gebrek aan die nodige middels tot instandhouding van die openbare erediens, die onwilligheid tot financiele steun om die kerk tot bloei tè breng, ik vra alsnog, is dit nie allemaal voortekens dat die oordeel al beginne? Hoekom, hoekom word die ontmoedigende toestande nie gemerk in die kerke wat zending ondersteun: die Verenigde Kerk, die Gereformeerde, Wesleyaanse, ens.? Wat meer is: daar bestaan 'n zendinggenootskap, die Morawiese Broeders genoem. Elke lid van die genootskap is 'n zendeling, en daar is geen Christelike kerkgenootskap vandaag wat van meer bloei en welvaart kan spreek als die Morawiese Broeders. Hulle was van die eerste wat ooit met zending begin het en wat bloei en innerlike krag betref staan daar nie 'n kerk met hulle gelijk.

Ons het aldus uit die geskiedenis (wat die eerlikste uitsprake gee) twee voorbeelde:

1) Die Noord-Afrikaanse Kerk het zending verwaarloos, en het 'n gewisse dood gesterf.

2) Die Morawiese Broeders wat alles daaraan opoffer, is oorlade met seneninge.

P. J. J. VENTER.

Vaalkop, 25 Januarie 1918.

Waarde Oom Sarel,—

Het is zeer lang geleden dat ik aan u geschreven heb. Ik wensch nu aan u te schrijven over verschillende dingen, en hoop maar dat u mij niet kwalijk zult nemen. Ik kan u de verzekering geven dat het om geen andere reden is, dan alleen te probeeren onze kerk op de een of ander manier van dienst te zijn. Ik heb vandaag zoo in de oude kerkalmanakken gelezen en dan nagedacht, en als men dan de almanakken over 1911-12-13 en 1917 naziet, dan is er vooruitgang in de getallen van leden bij verschillende gemeenten en bij anderen weder achteruitgang in de getallen, Achteruitgang niet in werkelijkheid, maar ik weet niet hoe om het te zeggen. Als men het totaal der leden van sommige gemeenten neemt over 1911 en dan de jonge bevestigde leden over die "vier" jaar neemt en leden van andere gemeenten overgekomen er bij telt (nadat men de vertrokkene leden afgetrokken heeft), dan klopt het niet met sommige getallen volgens almanak van 1918. Hebt u dit ook gezien? Ik hoop oom, die broeders zullen een beetje nazien de getallen in de Almanakken! Oom, ik wil zoo gaarne dat onze kerkboeken op een of ander wijze nagezien worden. Ik heb zoo een klein plannetje uitgedacht. Voor mij schijnt het goed en uitvoerbaar, maar ik weet niet hoe Oom er over denken zal. Ik denk die oude manier, dat op de Ringen de boeken moeten nagezien worden is verkeerd. U weet zelf er

is niet zoo veel tijd om het goed te doen, en wij verstaan ook niet veel van boekhouding of ten minste wij zijn niet allen boekhouders. Volgens de regels van nu komen de Ringen éénmaal per jaar samen en de algemeene vergadering eens in drie jaren. Ik meen de Ringen moeten slechts één maal vergaderen in den tijd dat de algemeene vergadering geen zitting heeft. De Ringen komen dan één jaar vóór de zitting van de algemeene vergadering bijeen. Men bespaart dan de onkosten van twee jaren voor de gemeenten aan afgevaardigden naar de Ringen ongeveer £6 voor twee afgevaardigden naar één zitting, en over twee jaren £12. Wij zijn ongeveer 30 gemeenten. £12 voor elk gemeente is £360. Dit is buiten de onkosten van den leeraar naar de Ring. Kunnen wij nu voor die £360 niet beter werk doen? Luister nu mooi, Oom. Laten wij nu aannemen dat elke Ring door twee malen minder te vergaderen in den tijd van drie jaren de gemeenten onder die Ring ongeveer £120 bespaart. De Rings Commissie van elke Ring gaat dan henen en stelt een bekwame man aan, bekwaam in boekhouding om alle boeken van elke gemeente in de Consistorie kamer van die gemeente behoorlijk na te zien minstens drie maanden vóór de zitting van de Ring. Die man kan dan die menschen van de Kerkeraad die met de boeken werken veel leeren en helpen. Die man stelt twee rapporten op van de boeken van elke gemeente, die afzonderlik nagezien moeten worden de Doop, Ledematen, Huwelijk Registers, Notulenboek en Kasboek. Van de Financiele Commissie kan hij de biezonderheden krijgen van schulden van elke gemeente aan de algemeene kas. Hij kan dan een behoorlijke rapport opstellen van alles op zijn tijd en inzenden aan de Rings Scriba. Met de zitting van de Ringen is die man ook tegenwoordig en geeft inlichting indien noodig op zijn rapporten. Nadat de Ringen dan die rapporten gehoord en besproken hebben zendt de Scriba van de Ring een der rapporten aan de betrokkene gemeenten met de besluiten van den Ring er op. De voorzitter van elke gemeente vergadering legt de rapporten van die man met de besluiten der Ring aan de gemeente voor ter kennisname en beslissing (indien er iets te besluiten is). De Skriba van de gemeente vergadering zendt dan de besluiten of antwoorden van de gemeente vergadering aan zijn Rings Scriba. Zou er dan zaken aangaande de boeken zijn die meer aandacht verdienen na dat de gemeente er op besloten heeft, dan roept de Rings Scriba de Rings Commissie bijeen om die antwoorden van de gemeenten te behandelen. Zou die Rings Commissie niet tevreden zijn met de antwoorden van de gemeenten, dan legt de Rings Commissie die rapporten in kwestie voor de algemeene vergadering om er op te besluiten. Dit nazien der boeken door zoo een man en de speciale vergadering der Rings Commissie om de antwoorden van de gemeenten te overwegen zal van grooter nut zijn dan de twee zittingen van de Rings vergaderingen, en zal ook minder geld kosten aan salaris van die man en de Speciale Rings Commissie vergadering dan de twee zittingen van de Ringen. De boeken van elke gemeente zal minder kosten om te worden nagezien dan £12 die de gemeente moeten betalen aan twee afgevaardigden voor twee zittingen van de Ringen. Oom, die vele vergaderingen, die wij houden helpen niet veel. Ik weet op de vergaderingen verlangen wij maar gauw naar huis en dan worden wij haastig. Die boeken kunnen met tijd nagezien worden door een bekwame man. Het voornaamste werk op de Ringen is maar de behandeling der boeken, en dan hebben wij het nu klaar kort en duidelijk voor ons uit de rapporten. Oom Sarel, ik moet nou ophouden, mijn brief zal zeker te lang wezen voor Oom om te lezen. Ik verlang naar uw antwoord. Ik weet daar zal iets in zitten. Als u wil dan kunnen wij met elkander correspondeeren over kerk-zaken. Met mij en de vrouw, alsóok de kinders door de genade des Heeren alles wel. Beste groete, Oom, van mij, uw neef,

"KLAAS."

Den WelEd. Heer Editeur, "Hervormer."
Geachte Heer,—

Het spijt mij, dat ik mij verplicht gevoel u te antwoorden op uw aanmerkingen, gemaakt op mijn ingezonden schrijven. Uw opmerking, dat losbandigheid en wetteloosheid in de Hervormde Kerk is uitgebroken is volkomen recht. Het spijt mij dat ik de vraag moet beantwoorden met: dus bij de predikanten der kerk. Aan hun optreden is 't grootendeels te wijten dat er zoo'n toestand heerscht. Waar is de liefde, de eendracht welke Christus zoo ruimschoots in zijn Evangelie predikt? Laat ik enkele voorbeelden noemen. Wat is de reden dat Ds. du Toit zich genoodzaakt gevoeld zijn toevlucht te nemen om predikanten van andere kerkgenootschappen uit te noodigen om hem by nachtmaalgelegenheden behulpzaam te zijn? Deze broeder is oud en is verplicht om een ander predikant bij deze diensten te hebben daar alle diensten waar te nemen te veel is voor hem: het kan voorkomen, dat hij door ongesteldheid verhinderd

wordt e nde gemeente van ver voor niets zou zijn gekomen. Geen enkele broeder onzer kerk komt hem helpen, de eene heeft die uitvlucht, de andere die. Is dat eendracht? Waar predikanten van andere kerkgenootschappen geregeld te Potchefstroom de diensten waarnemen, waar kerkeraden beroepen doen zonder toestemming van de Algemeene Commissie, waar een predikant zo maar onwettig een andere predikant bevestigd, is dat samenwerking en is het wel langer noodig dat de Hervormde Kerk blijft bestaan? Waarom niet liever opgelost in de andere kerken? Ventersdorp heeft wederom beroepen uit een andere kerk; Lichtenburg en Wolmaransstad zullen spoedig volgen. Waar gaat het heen? Het is een komen en gaan van predikanten van andere kerken alsof het een gewone huiselijke bezigheid is. Er is geen broederlijke liefde, geen samenwerking tussen de predikanten der kerk. Laat ons verder op de zaak ingaan. Hoe vindt de opleiding van onze aanstaande predikanten plaats? Aan een Goevernementsschool, onder de dekmantel dat wij zijn vertegenwoordigd door een professor uit onze kerk?

Het was indertijd slim uitgedacht, maar wie geeft ons de verzekering dat die opleiding zal zijn zoals ze moet zijn? Velen met mij geloven niet aan predikanten welke worden opgeleid met Gouvernements geld. Maar hoe komt het eigenlijk dat daar de toevlucht is toegenomen Het was wetteloosheid en losbandigheid der predikanten. Niettegenstaande dat de Algemeene Vergadering de opleiding van predikanten had aangenomen vond er op een onchristelijke wijze een tegenwerking van verschillende predikanten plaats. Men stoorde zich niet aan de Wet, men maakte bezwaren als de gemeenten het bedrag niet opbrengen kunnen, er zijn geen plaatsen genoeg in onze kerk om een kweekschool te hebben, wij kunnen genoeg van andere kerkgenootschappen krijgen en dergelijke onwettigheden meer. De meesten waren van oordeel dat een spoedige oplossing van de Hervormde Kerk in andere genootschappen veel beter is. Gemeenteleden, wordt wakker, de fondamenten der Hervormde Kerk worden ondermijnd, welke met bloed en tranen hier zijn neergelegd. Wij zijn verplicht onze stem te laten hooren, want indien wij stil blijven zal ons nageslacht het ons verwijten. Het zijn de predikanten die de kerk regeren, en wij zijn verplicht dit te zeggen. De een wil meer paus spelen dan de andere, en wij als kerkeraadsleden en gemeenteleden hebben niets meer te zeggen. Neem nog een voorbeeld —het maandblad de "Hervormer." Het blad is koud, er is geen bloei in, negen jaar lang worstelt het om een bestaan. Enkele predikanten spannen er zich voor in, maar de meeste lezen liever het maandblad van een andere kerk. Men schrijft zelfs in het blad van een andere kerk, maar het eigen blad, o neen, geen tijd, geen lust. Hoe is het mogelijk dat zoo'n toestand kan bestaan? Men geniet wel het salaris van die kerk, maar steunt een andere kerk. Wat een toestand! Geloof gij nog niet, lezers, dat men de fondamenten der kerk ondergraaft, en dit nog wel door de voorgangers der Hervormde Kerk? O, Hervormde Kerk, hoe is het mogelijk dat gij nog zo lang op die fondementen kunt hebben staan, maar uw tijd van vallen is niet ver weg. Is het een wonder, dat God u niet zegent, dat er geen bloei in uw kerk zit, geen vooruitgang? Alles is dood. De toestand der kerk is ernstig. Wij wensen dieper en dieper in deze zaken in te gaan. Wij wensen te weten waarom er geen meerdere broederlijke samenwerking is tussen de predikanten, omtrent de toestand van de opleiding der predikanten, herziening van de wetten, bepalingen der kerk, regeling der Hervormer, financieele toestand der kerk, enz.

U bij voorbaat dankzeggende,

K.

N.B.—In 't volgend nummer komen wij op dit schrijven terug.—De editeur.

VERSLAG VAN DEN KASSIER VAN HET CURATORIUM OVER DE MAAND JAN., 1918.

ONTVANGSTEN.

1918.	£	s.	d.
Jan. 31: Aan Financieele Commissie...	100	0	0
	£100	0	0
Feb. 1: Aan Balans in Bank	£16	14	2

UITGAVEN.

1918.	£	s.	d.
Jan. 1: Overtrokken in Bank...	33	5	10
Jan. 1: Prof. Greyvenstein, salaris over Dec., 1917	50	0	0
Feb. 1: Balans in Bank	16	14	2
	£100	0	0

JAC. VAN BELKUM,
Voorzitter.

J. A. MALHERBE,
Kassier Kweekschool.

OOM SARELS FONDS.

			£ s. d.
Reeds beantwoord...			211 12 5
Ontvangen sedert 15/1/18:			
VEREENIGING.			
Br. J. J. Cronje, S.C.zn.			1 2 6
Mevr. N. H. Nieuwoudt, geb. Muller, Zeekoefontein			1 0 0
KRUGERSDORP, door			
Br. D. Muller, van J. M. en B. M. Nortje, elk	£1 0 0		2 0 0
STANDERTON.			
Br. G. J. Engelbrecht ...	1 0 0		
Mevr. G. J. Engelbrecht ...	0 7 6		
Per lijst Br. G. Labuschagne:			
G. Labuschagne	0 5 0		
G. van Deventer	0 2 0		
P. Vogel	0 1 0		
P. Marx	0 1 0		
L. C. Steijn	0 2 0		
H. C. Marx	0 2 0		
L. T. Marx	0 1 0		
B. de Lange	0 2 6		
J. C. Steijn	0 2 0		
W. Bernhard	0 1 0		
P. W. Labuschagne	0 1 0		
J. Engelbrecht	0 1 0		
G. Krüger	0 2 0		
			2 10 6
			£218 5 5

Aan deze milde gevers, onzen dank. Zullen anderen, die beloofd hebben, hunne beloften nu houden?

OOM SAREL.

Wegens ongesteldheid van de Kassier zal, tot onze spijt, ditmaal 't maandeliks Kasrapport niet kunnen verschijnen.

DE REDAKTIE.

Al blijft de hulp, die gij verwacht,
Voor 't weenend oog verborgen,
Al duurt het ook tot middernacht
En weder tot den morgen,
Vertwijfel niet aan 's Heeren macht!
De Vader zelf zal zorgen.

Luther.

DOODBERICHT.

Ontslapen in haar Heer, dien zij lief had, op Zondag, 20 Januarie 1913, MARIA MAGDALENA JOHANNA SMITH (geboren Immelman) (Tante Mimmie), in den gezegende ouderdom van 72 jaren 2 maanden en 14 dagen, na een smartelik lijden van 2 maanden en 14 dagen, dat zij met groot geduld droeg. Tot weerziens, lieve moeder. Wij gunnen u die ruste, en danken hiermede al onze vrienden voor die trouwe hulp en belangstelling betoond.

J. HEYDEMAN,
H. HEYDEMAN (de Beer),
R. SCHOLTZ,
D. SCHOLTZ (Hydeman),
J. HEYDEMAN,
J. HEYDEMAN (v. d. Westhuijzen),
E. SMITH,
S. DU TOIT, en
ANNIE en MIMMIE HEYDEMAN,

Burgershoop,
Krugersdorp.

ZONDAGSCHOOL KONFERENTIE.

Reeds lang bestond het plan de superintendenten en Zondagschoolonderwijzers van onze kerk in een konferentie bijeen te brengen ter bespreking van de belangen der kinderen in verband met de kerk. Dit is eindelik uitgevoerd op 16 Januarie, 1918, in de kerk te Vrededorp, Johannesburg.

De opkomst was nog maar klein. Ds. Jac. van Belkum, de Hoofdsuperintendent, was daar met de Ringssuperintendenten, Ds. L. E. Brandt van den Oostelike, Ds. J. J. Kuhn van den Westelike en Ds. P. van Drimmelen van den Noordelike Ring. Ook was Ds. J. J. Prinsloo overgekomen. Verder waren de Superintendenten opgekomen van Vereeniging, D. J. C. van Wijk, van Heidelberg T. B. Bierman, van Krugersdorp P. B. Botha, van Oost-Rand C. P. S. Barnard, van Johannesburg de leden der Zondagschool Kommissie, P. J. Coetzee, M. P. D. Everts, en G. D. Ruthven, en de onderwijzers van Krugersdorp, A. J. Pretorius en Mej. S. M. Bester. Superintendent D. N. J. Nortje van Zwartruggens kwam 's avonds laat, toen de konferentie ibjna afgelopen was. Na een woord van welkom door den plaatselike leraar nam Ds. van Belkum als voorzitter het woord, en zeide: Onze

kinderen moeten weten van hun geloof en kerk, want later komen zij in de plaats der ouden, en moeten zij de kerk voortzetten. Er is een tijd geweest, toen men weinig gaf om de opvoeding van het kind. Ik herinner wij een buitendienst gehouden te hebben in Rustenburg, ongeveer 20 jaar geleden. Na den morgendienst stelde ik voor een kinderdienst te houden, maar de ouderling was daarop tegen, hij zeide dat men opgekomen was voor dienst voor de grote mensen en er nu geen tijd was voor de kinderen.

Het onderwijs aan de kinderen is vroeger in de kerk verwaarloosd. De Algemene Kerkvergadering van 1916 heeft besloten dit werk op te nemen en heeft een mooie organisatie gemaakt, heel mooi op papier, maar niet zo heel gemakkelik uit te voeren.

De Superintendent van den Westelike Ring heeft weinig succes verwacht van onze konferentie, en weinig mensen. Ik ben niet teleurgesteld dat hier weinigen zijn, alle begin is klein. Ik had wel gewenst hier velen te zien, maar het gaat niet zo. De Heere Jezus is begonnen met 12 mannen, vissers en handwerkers, en wat hebben zij niet gedaan. In de kerkgeschiedenis is het overal zo, in de zending eveneens, ook bij de Hervorming was er slechts één man, die door God geroepen was. Wij kunnen nu elkaar steunen, om een grondslag te leggen voor betere organisatie van onze Zondagscholen. Er is een programma opgemaakt en veel tijd voor discussie gelaten,(de predikanten hopen vandaag te leeren van de andere afgevaardigden.

Ik hoop, dat dit niet de laatste vergadering zal zijn; hiervan moet kracht uitgaan tot verbetegin. Er moet een begeerte zijn om de kerk op te bouwen door de kinderen, met hoop op zegen van God; elkeen kan daarbij helpen, als onze kinderen goed opgeleid zijn, kunnen zij later ook helpen in de gemeente. Ko-operatie en helpmekaar zijn tot grote betekenis geworden in de wereld, maar nog niet genoeg in de kerk. Ik hoop dat hiervan zal uitgaan een streven tot onderlinge hulp, ook door de kinderen. Ik heet u allen welkom.

Brieven worden gelezen van Brs. C. J. Wolmarans van Standerton, en W. A. Vergeer van Heilbron meldende, wat zij niet kunnen komen.

Ds. Brandt wordt gekozen als Scriba van de vergadering.

Ds. van Belkum leidt nu de bespreking in van het onderwerp: "Het doel van de Zondagschool," en geeft eerst een overzicht van de geschiedenis. De geestelike en zedelike toestanden van het Engelse volk tussen 1700 en 1800 waren vreeselik slecht. De Hervorming op het vasteland van Europa is in Engeland mislukt, tengevolge van de twisten van Hendrik VIII. met den Paus over huwelikszaken is er in Engeland wel in zekeren zin een hervorming gekomen, maar slechts in dien zin, dat in plaats van de Paus te Rome gekomen is een paus in Engeland, n.l. de koning.

De Bijbel werd in het Engels vertaald door Tyndall, maar de Hervorming is in Engeland eerst doorgebroken door Wesley en Whitefield. Zij werkten in den geest van het Engelse volk, dat een natie is van doen, niet van bespiegeling.

In de 18de eeuw is het kind verwaarloosd, zelfs in de 19de eeuw was de toestand der kinderen vreeselik, en waren er wetten nodig om misbruik van kinderen tegen te gaan. Nog tussen 1840 en 1850 was er een wet nodig verbiedende, dat kinderen onder 12 jaar in fabrieken mochten werken. Er waren bijna geen scholen.

Robert Raikes, een boekdrukker, was de eerste, die zich over de kinderen ontfermde, hen op Zondag samenbracht en vertelde uit den Bijbel, maar ook hen leerde te lezen, te schrijven en te rekenen. Dit maakte grotere opgang.

Tussen 1780 en 1815 was er een grote krisis in Europa, er waren overal twisten en oorlogen, en God heeft die gebruikt als een middel om de Kristelike Kerk wakker te maken. Er ontstond opleving op geestelik gebied. In Schotland waren de gewone scholen beter en kon er in de Zondagscholen meer gewerkt worden op Schriftkennis.

Omdat het onderwijs in Holland en Duitsland beter was, is daar niet zoveel werk gemaakt van Zondagscholen, de catechismus werd gebruikt op de dagscholen.

Tussen 1840 en 1850 is er grote ontwikkeling geweest van de Zondagscholen. In Holland is dit voornamelik het werk geweest van de overleden Zuidafrikaner Ds. Andrew Murray, die toen in Utrecht studeerde en de eerste Zondagschool oprichtte. Hij was ook een van de oprichters van het studenten-zendinggenootschap: "Uw Koninkrijk Kome."

In Duitsland is de Zondagschool later gekomen. Door een Engelsman begonnen is die later tot bloei gekomen door de hulp van Duitsers; maar dat is niet uitgegaan van de kerk of de predikanten, maar van gemeenteleden.

(Wordt vervolgd).